

Znak: WZPS-5.431.1.36.2024.PM
Szczecin, 20.02.2025 r.

Pani
Romana Klimek-Jacoszek
Dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem
im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniu 17 grudnia 2024 r. została przeprowadzona kontrola w trybie uproszczonym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Pod kasztanami” w Szczecinie, przy ul. Śląskiej 8/3. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 141/2024 z 9 grudnia 2024 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki i Patrycja Matuszewska – kierownik oddziału, osoba kierująca zespołem. Przedmiotem kontroli były zagadnienia zawarte w piśmie Prokuratury Rejonowej Szczecin – Zachód z dnia 19 listopada 2024 r., dotyczące możliwych nieprawidłowości w działalności placówki w zakresie zadań związanych z opieką i wychowaniem, ze szczególnym uwzględnieniem praw dziecka.

akta kontroli str. 1

Podstawy dokonanych ustaleń:

- ankiety i rozmowy przeprowadzone wśród 11 wychowanków
- oględziny pomieszczeń placówki
- analiza dokumentacji przekazanej przez jednostkę pismami z 3 i 17 stycznia 2025 r.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego wpłynęło pismo z Prokuratury Rejonowej Szczecin – Zachód z 19 listopada 2024 r. wskazujące na konieczność przeprowadzenia kontroli w placówce. Dołączona do pisma dokumentacja zawiera zarzuty dotyczące niewłaściwego sprawowania opieki nad dziećmi.

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań:

1. Warunki lokalowe

Zarzuty dotyczyły m.in. złych warunków sanitarnych skutkujących pogorszeniem stanu zdrowia dzieci.

Placówka mieści się na pierwszym piętrze kamienicy. W skład pomieszczeń placówki wchodzi:

- 4 pokoje mieszkalne przeznaczone dla dzieci, w tym dwa 3-osobowe, jeden 4-osobowy i jeden 2-osobowy, w których zamieszkuje łącznie 12 dzieci. Wszystkie pokoje wyposażone są w jednoosobowe łóżka, biurka, komody, szafy ubraniowe. Pomieszczenia czyste bez śladów wilgoci i zagrzybienia, oświetlenie sufitowe oraz lampki biurkowe.
- 3 łazienki, w jednej wanna, a w pozostałych kabina prysznicowa. W dwóch łazienkach znajdowały się po dwie umywalki oraz po jednej toalecie. Łazienki posiadały zamki na klucz, zapewniając prywatność podczas korzystania. W łazienkach znajdowały się szafki z artykułami higienicznymi oraz kosmetykami. W jednej z łazienek były 2 pralki oraz suszarka, środki czystości, proszki oraz płyny do prania.
- salon wyposażony w stół i krzesła, narożnik, stolik mały, puf, meblościankę, tv oraz książki. W salonie znajdowało się także biurko wraz komputerem.
- kuchnia, wyposażona w szafki wiszące i stojące, posiadająca sprzęty agd, stolik i krzesła. Lodówka ogólnodostępna dla wychowanków, zawierająca różnorodną żywność w ilości dostosowanej do liczby dzieci. W zamrażarce znajdowały się zapasy mięsa i warzyw.
- magazynek na żywność – pomieszczenie zamykane na klucz – znajdowały się w nim artykuły spożywcze (żywność sucha, puszki, chleb, woda, soki, słodycze) oraz lodówka zaopatrzona w nabiał (serki, jogurty, wędliny).
- jadalnia, a w niej stół, krzesła, sprzęty agd.
- przedpokój z szafkami na buty i wieszakami na odzież.

akta kontroli str. 3-5

2. Prawa dziecka

Zarzuty dotyczyły m.in. ograniczania kontaktów z osobami bliskimi, przemocy w placówce, niewłaściwego komunikowania się opiekunów z dziećmi (obraźliwe, poniżające, lekceważące określenia), braku możliwości korzystania z rowerów i hulajnóg w czasie wolnym.

Przeprowadzono ankiety i rozmowy z 11 wychowankami obecnymi w placówce w wieku od 10 do 17 lat. Wszystkie dzieci podały, że mogą utrzymywać kontakty z najbliższymi osobami. Wśród osób, z którymi mogą porozmawiać o swoich problemach znaleźli się: wychowawcy – 7 osób, z [tekst wyłączony z jawności] – 3 osoby, z nikim – 1 osoba. Dodatkowo 3 dzieci wskazało osoby z pokoju, brata, koleżankę. Ponadto 10 wychowanków wskazało, że w placówce mają możliwość

rozmowy z psychologiem, gdy tego potrzebują. Jedno dziecko podało, że nie ma potrzeby rozmów z psychologiem. Wśród pracowników, z którymi dzieci określają swoje relacje pozytywnie znaleźli się wychowawcy, w szczególności – [tekst wyłączony z jawności]. Ponadto 1 z dzieci wskazało pedagoga i psychologa. Pięcioro dzieci opisało niewłaściwe zachowania ze strony trzech wychowawców. [Tekst wyłączony z jawności].

Wśród nagród stosowanych w placówce dzieci wymieniły: „wyższe kieszonkowe, pochwała, dłuższe zwalnianie, przywileje elektroniczne, przedłużony czas na granie, słodczyce”. Dwoje dzieci podało, że nie ma nagród. Jako kary wychowankowie podali: „zakaz telefonu, zakaz zwalniania się, mniejsze kieszonkowe, niekorzystanie z mediów, nie korzystanie z urządzeń elektronicznych, zabranie telefonu”. Jedno dziecko podało, że nie ma kar. W związku z karą „zakaz na telefon”, w rozmowie z kontrolującymi dzieci doprecyzowały, że jeśli chcą w tym czasie skontaktować się z osobami bliskimi, to mogą skorzystać z telefonu „placówkowego”.

Sześcioro wychowanków podało, że w sytuacji gdy nie zgadzają się z karą nie mogą nic zrobić. Po jednej osobie wskazało, że: „można negocjować, rozmawiać z wychowawcą; można to naprawić, musisz wykonać daną karę, kompromisujesz się z wychowawcą”. Jedno dziecko nie udzieliło odpowiedzi w tym zakresie.

Na pytanie o występowanie w placówce zachowań przemocowych dzieci odpowiedziały następująco:

Czy w placówce zdarzały się Tobie lub innym wychowankom przypadki	nie	spotkało mnie	widział em	kto był sprawcą?	
				dorośli	dziecko
kopania, bicia, szarpania, itp.	3	3	6	1	6
wyzywania, wyśmiewania, obrażania, itp.	2	7	7	2	8
Zastraszania, prześladowania, gnębienia, poniżania	6	3	4	0	2
wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzież	7	2	3	0	4
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	9	0	0	0	0

Z przeprowadzonej ankiety i rozmowy z wychowankami wynika, że w placówce pojawiają się zachowania przemocowe wśród wychowanków. Wskazują zatem na konieczność podejmowania działań niwelujących takie zachowania. Trzy osoby wskazały na wychowawców jako sprawców. W związku z tym, że 1 osoba wskazała, że była szarpana przez dorosłego, dopytano dziecko o zaistniałą sytuację. Z rozmowy wynika, że wychowawca złapał dziecko i przycisnął do ściany.

Na pytanie, czy w wolnym czasie wychowankowie mogą korzystać z rowerów czy hulajnóg 9 osób podało, że tak, natomiast 1 – nie, ponieważ nie ma karty rowerowej oraz 1 wychowanek wskazał, że kilka rowerów jest zepsutych, a na pozostałych ktoś już jeździ. Usterki w rowerach nie potwierdziły pozostałe dzieci. Dziesięcioro wychowanków wskazało, że jeżdżą na wycieczki szkolne, jedna osoba wskazała, że jeździ na bezpłatne wycieczki, jeśli jest wyjście do kina to maksymalnie dostanie 30 zł, droższe wycieczki nie są opłacane.

3. Zapewnienie dzieciom wyżywienia, wyposażenia w odzież, obuwie i środki higieny osobistej, dostępu do opieki zdrowotnej oraz kwoty pieniężnej do własnego dysponowania.

Zarzuty dotyczyły m.in. niedostępności jedzenia, braku środków higieny osobistej, zaniedbań leczenia dentystycznego, podawania leków niezgodnie z zaleceniami lekarza, kieszonkowego zależnego od humoru opiekuna.

Siedmioro wychowanków podało, że mają swobodny dostęp do jedzenia i picia. Cztery osoby wskazały, że produkty żywnościowe, które są zamykane w kantorku/magazynie nie są dostępne dla wychowanków, muszą korzystać z żywności zgodnie z ustalonym jadłospisem. Jedno z dzieci podało „jedzenie zamykane w „kantorku” często niewydawane – nawet biorąc pod uwagę jadłospis, jemy starsze rzeczy, aby „zeszły” nie lubiąc ich, nie wszyscy wychowawcy tak robią”. Oględziny placówki wykazały, że w kuchni znajduje się ogólnodostępna lodówka zaopatrzona w różnorodną żywność, z której wychowankowie mogą korzystać w każdej chwili. Przy kuchni znajduje się magazyn, w którym przechowywane są produkty żywnościowe. Pomieszczenie to jest zamykane na klucz, który znajduje się w posiadaniu wychowawcy. Wychowankowie nie mają możliwości swobodnego dostępu do żywności znajdującej się w magazynie, na ich prośbę niektórzy wychowawcy otwierają pomieszczenie i pozwalają na korzystanie z przechowywanej żywności.

Według kontrolujących brak jednomyślności wśród wychowawców w kwestii korzystania przez wychowanków z produktów żywnościowych znajdujących się w zamykanym magazynie, może być odbierana przez dzieci jako ograniczanie dostępności do wyżywienia.

Wszystkie dzieci wskazały, że mają zapewnione artykuły higieniczne, odzież i obuwie na każdą porę roku. Podczas oględzin stwierdzono, że środki higieny osobistej znajdują się w szafkach łazienkowych oraz w pomieszczeniu wychowawców, z którego wychowankowie otrzymują środki, które potrzebują.

Dziesięcioro wychowanków podało, że chodzi do dentysty, a jeden, że kiedyś chodził, ale już nie ma takiej potrzeby. [Tekst wyłączony z jawności]. Pięć osób podało, że nie przyjmuje żadnych leków, trzy osoby wskazały, że biorą witaminy (D i B), jedna – kiedy jest chora i jedna antybiotyk na czas określony. Z oględzin placówki oraz rozmowy z wychowawcą dyżurującym wynika, że leki przechowywane są w szafce zamykanej na klucz, do której dostęp mają tylko wychowawcy. Wszyscy wychowankowie podali, że zawsze otrzymują kieszonkowe. Dzieci wskazały, że kieszonkowe może być zmniejszone m.in. za: „złe oceny, ucieczki, brudno w pokoju, za spóźnienie ze zwolnienia, za niezrobienie dyżuru, za nieobecności w szkole, za zachowanie”.

akta kontroli str. 6-40

4. Zapewnienie wsparcia specjalistycznego. Wolontariat w placówce.

Zarzuty dotyczyły godzin, w jakich dostępny jest psycholog – praca w godzinach, w których dzieci są w szkołach, siedzi i nic nie robi, nie ma szans, by z nim porozmawiać. Analizie poddano grafik pracy specjalistów w miesiącu grudniu 2024 r. Wsparcie specjalistyczne w placówce zapewniali:

- pedagog – w w/w okresie w pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca oraz drugi i czwarty czwartek w godzinach 14.30-18.30;

- psycholog –w w/w okresie w pierwszy, drugi i trzeci wtorek miesiąca w godzinach 10-17 i 9-17.

Dziesięcioro dzieci podało, że mają możliwość rozmowy z psychologiem i nie zgłosiły utrudnionego dostępu do specjalistów. Jeden wychowanek podał, że nie ma potrzeby spotkań z psychologiem.

Po kontroli, poproszono dyrektora centrum o wykaz wolontariuszy działających w kontrolowanej placówce oraz dostarczenie dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań dopuszczających wolontariuszy do pomocy w opiece nad dziećmi. Pismem z 3 stycznia 2025 r. dyrektor centrum dostał kopię umowy o wolontariat dla jednej osoby. W treści zawarto zapis, że wolontariusz potwierdza spełnienie warunków zawartych w § 6 ust. 3 niniejszej umowy, które dotyczą: władzy rodzicielskiej, obowiązku alimentacyjnego, niekaralności oraz stanu zdrowia. W załączeniu przekazano kopię informacji o niefigurowaniu wolontariusza w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, informacje z KRK ws. rejestru osób Państwowej Komisji ds. przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 i informacje, że osoba nie figuruje w kartotece karnej KRK, dokument w języku ukraińskim, oświadczenie o krajach zamieszkania. Nie dostarczono kopii zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych, co narusza art. 99 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 43 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie⁴, wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, jeżeli obowiązek posiadania takich kwalifikacji i spełniania stosownych wymagań wynika z odrębnych przepisów. Z powyższego wynika, że wolontariusz w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinien spełniać wymogi określone w art. 98 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W odniesieniu do pkt. 1-3 nie wskazano formy potwierdzenia wymagań, w związku z tym wystarczające jest złożenie odpowiednich oświadczeń. W odniesieniu do pkt 4, przepis wskazuje wprost, że wymóg zdolności do pracy w placówce powinien być potwierdzony zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do tej pracy.

akta kontroli str. 6-52

5. Wydatkowanie świadczenia wychowawczego 800+.

Zarzuty dotyczyły m. in. braku możliwości wykorzystania środków na korepetycje. W trakcie kontroli prowadzono z dziećmi rozmowy na temat ich wiedzy, co do celu wydatkowania środków ze świadczenia wychowawczego „800+”. Odpowiedzi były następujące:

- „na ortodontę,
- na buty, lekarzy,
- na treningi,
- na dentystę lub inne specjalistyczne potrzeby,
- na aparat ortodontyczny,
- na telefon,
- na ubrania,
- na lekarzy, wycieczki, buty na boisko do piłki nożnej,
- są zbierane i dostane je po 18 r.ż., albo na aparat ortodontyczny,
- na rozwijanie zainteresowań, naukę, na „lepsze buty”, telefon, lekarzy,

---

⁴ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. 2024 r., poz. 1491 ze zm.)

- zależy na co”.

Jedno z dzieci podało, że [tekst wyłączony z jawności].

Po kontroli poproszono dyrektora centrum o dostarczenie procedury określającej zasady wykorzystywania świadczenia wychowawczego „800+”, dokumenty potwierdzające wykorzystanie tego świadczenia na każdego wychowanka placówki w okresie od 1.01. do 30.11.2024 r. oraz informację ilu wychowanków złożyło podanie o skorzystanie z tych środków, w ilu przypadkach odmówiono i dlaczego. Pismem z 3 stycznia 2025 r., dyrektor centrum dostał kopie dokumentów potwierdzających przekazanie ww. środków dla następujących wychowanków placówki:

[Tekst wyłączony z jawności]

Pismem z dnia 17 stycznia 2025 r. dyrektor centrum uzupełnił informacje z 3 stycznia 2025 r. Z treści pisma wynika, że centrum nie posiada procedury określającej zasady wykorzystywania świadczenia wychowawczego 800+. Ponadto w piśmie dyrektor poinformował, że w roku 2024 tylko w jednym przypadku odmówiono wypłaty środków z 800+ [tekst wyłączony z jawności].

Część dzieci korzystała także z zajęć organizowanych przez UKS Sternik i z tego tytułu opłaty członkowskie regulowane były ze środków z programu „800+”.

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej dziecku umieszczonemu w placówce opiekuńczo-wychowawczej zapewnia się m. in. wyposażenie w odzież i obuwie oraz dostęp do opieki zdrowotnej. Z kolei art. 9a ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wskazuje, że świadczenie wychowawcze przyznane na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przeznacza się w szczególności na rozwój zainteresowań oraz zwiększanie szans edukacyjnych i rozwojowych dzieci umieszczonych w tych placówkach lub ośrodkach, lub gromadzi jako oszczędności.

Z uwagi na powyższe, wątpliwości kontrolujących wzbudził sposób wydatkowania środków ze świadczenia wychowawczego niektórych wychowanków, szczególnie w związku z brakiem jasnych zasad wydawania zgody dyrektora centrum na ich wykorzystanie.

akta kontroli str. 6-40, 53-93

Wszystkie uwagi dotyczące funkcjonowania placówki i sprawowania opieki nad dziećmi zostały przekazane dyrektorowi centrum na spotkaniu podsumowującym w dniu 20 grudnia 2024 roku.

Podsumowanie ustaleń kontroli

stwierdzone nieprawidłowości/ uchybień	- brak zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych dla jednego wolontariusza - niewłaściwe zachowania niektórych wychowawców wobec dzieci
przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	- niedopatrzenie - niewystarczająca wiedza wychowawców w zakresie pracy z dzieckiem
skutki stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	- praca z dziećmi przez osobę niespełniającą ustawowych wymagań - niewłaściwa komunikacja między wychowawcami a wychowankami, obniżona samoocena u dzieci
osoby odpowiedzialne za	dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem,

stwierdzone nieprawidłowości / uchybenia	wychowawcy
wpis w książce kontroli	26
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wystąpienie otrzymują	1) Dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w celu podniesienia jakości pracy placówki wydaję zalecenia:

zwykłe:

- 1) do pomocy w wychowaniu i opiece nad dziećmi dopuszczać wolontariuszy spełniających wymogi zawarte w art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

znaczące:

- 1) wyeliminować z procesu wychowawczego niewłaściwe zachowania pracowników wobec wychowanków.

W przypadku braku zastrzeżeń proszę poinformować mnie w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Dawid Krystek

II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:

Patrycja Matuszewska – kierownik oddziału

Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

Izabela Wojtczak-Sikorska

Zastępca Dyrektora

w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Klauzula anonimizacji

Zakres wyłączenia: informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.

Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania: art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art. 6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE

Osoba, która dokonała wyłączenia: Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej

Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności: art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)